

KLASTER KONKURENTNOSTI PREHRAMBENO PRERAĐIVAČKOG SEKTORA

Strateške smjernice za razvoj prehrambeno-prerađivačkog sektora

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO GOSPODARSTVA

2013. – 2020.

Sadržaj

OPĆI CILJ I PRIORITETNA PODRUČJA ZA RAZVOJ I UNAPRJEĐENJE PREHRAMBENO-PRERAĐIVAČKOG SEKTORA U REPUBLICI HRVATSKOJ	2
<i>VIZIJA I OPĆI CILJ</i>	2
<i>PRIORITETNA PODRUČJA ZA RAZVOJ I UNAPRJEĐENJE PREHRAMBENO-PRERAĐIVAČKOG SEKTOR</i>	4
1. UNAPRJEĐENJE POSLOVNOG OKRUŽENJA I JAČANJE KONKURENTNOSTI PREHRAMBENO-PRERAĐIVAČKOG SEKTORA	4
2. UNAPRJEĐENJE I DIVERZIFIKACIJA PROIZVODNJE KROZ ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ , TEHNOLOŠKI RAZVOJ, PRIMJENU INOVACIJA I KET TEHNOLOGIJA	8
3. RAZVOJ LJUDSKOG KAPITALA KROZ UNAPRIJEĐENJE ZNANJA, SPOSOBNOSTI I VJEŠTINA	10
4. BRENDIRANJE PREHRAMBENO-PRERAĐIVAČKOG SEKTORA I PROIZVODA PRIMJENOM INOVATIVNOG DIZAJNA I PROMIDŽBENIH AKTIVNOSTI TE UTVRĐIVANJE PRIORITETNIH OZNAKA/STANDARDA KVALITETE	12
<i>FINANCIJSKI OKVIR ZA PROVEDBU STRATEŠKIH SMJERNICA ZA RAZVOJ PREHRAMBENO-PRERAĐIVAČKOG SEKTORA</i>	15
<i>PRAĆENJE I VREDNOVANJE STRATEŠKIH SMJERNICA ZA RAZVOJ PREHRAMBENO-PRERAĐIVAČKOG SEKTORA</i> ..	15

Prilog 1 Analitička podloga za prehrambeno-prerađivački sektor

Prilog 2 SWOT analiza

OPĆI CILJ I PRIORITETNA PODRUČJA ZA RAZVOJ I UNAPRJEĐENJE PREHRAMBENO-PRERAĐIVAČKOG SEKTORA U REPUBLICI HRVATSKOJ

VIZIJA I OPĆI CILJ

U okviru Hrvatskog klastera konkurentnosti prehrambeno-prerađivačkog sektora definirana je vizija prehrambeno-prerađivačkog sektora do 2020. godine.

Prehrambeno-prerađivački sektor ključni je pokretač održivog gospodarskog razvoja Republike Hrvatske, te je baziran na učinkovitoj upotrebi resursa, primjeni znanja i inovacija u proizvodnji visokokvalitetne tradicionalne i funkcionalne hrane.

Opći cilj postavljen u okviru prehrambeno -prerađivačkog sektora je pridonijeti ostvarivanju vizije i potaknuti gospodarski rast i konkurentnost prehrambeno -prerađivačkog sektora kroz istraživanje, tehnološki razvoj i primjenu inovacija i novih tehnologija i povećanje priljeva investicija. Taj će se cilj postići kroz 4 prioritetna područja:

1. Unaprjeđenje poslovnog okruženja i jačanje konkurentnosti prehrambeno prerađivačkog sektora,
2. Unaprjeđenje i diversifikacija proizvodnje kroz istraživanje, tehnološki razvoj, primjenu inovacija i KET tehnologija,
3. Razvoj ljudskog kapitala kroz unaprjeđenje znanja, sposobnosti i vještina,
4. Brendiranje prehrambeno-prerađivačkog sektora i proizvoda primjenom inovativnog dizajna i promidžbenih aktivnosti te utvrđivanje prioritetnih oznaka/standarda kvalitete.

Glavni strateški cilj: Potaknuti gospodarski rast i konkurentnost prehrambeno-prerađivačkog sektora kroz istraživanje, tehnološki razvoj i primjenu inovacija i novih tehnologija i povećanje priljeva investicija.

Prioritetno područje 1.

Unaprjeđenje poslovnog okruženja i jačanje konkurentnost prehrambeno-prerađivačkog sektora

Prioritetno područje 2.

Unaprjeđenje i diversifikacija proizvodnje kroz istraživanje, tehnološki razvoj, primjenu inovacija i KET tehnologija

Prioritetno područje 3.

Razvoj ljudskog kapitala kroz unaprjeđenje znanja, sposobnosti i vještina

Prioritetno područje 4.

Brendiranje prehrambeno-prerađivačkog sektora i proizvoda primjenom inovativnog dizajna i promidžbenih aktivnosti te utvrđivanje prioritetnih oznaka/ standarda kvalitete

Horizontalna mjera koje se provlači kroz sva prioritetna područja odnosi se na usklađivanje politike razvoja prehrambeno-prerađivačkog sektora i politike korištenja strukturnih instrumenata Kohezijske politike EU.

Osnovni pokazatelji uspješnosti ispunjenja Općeg cilja bit će povećanje konkurentnosti prehrambeno-prerađivačkog sektora, povećanje priljeva izravnih (stranih) investicija u sektor, povećanje udjela I&R u BDP-u sektora i povećanje broja zaposlenih u sektoru.

PRIORITETNA PODRUČJA ZA RAZVOJ I UNAPRJEĐENJE PREHRAMBENO-PRERAĐIVAČKOG SEKTOR

1. UNAPRJEĐENJE POSLOVNOG OKRUŽENJA I JAČANJE KONKURENTNOSTI PREHRAMBENO-PRERAĐIVAČKOG SEKTORA

SVRHA

Svrha ovog prioritetnog područja je stvoriti uvjete za povećanje konkurentnosti prehrambeno-prerađivačkog sektora razvojem poslovne infrastrukture i poslovnih potpornih institucija, razvojem znanstveno-istraživačke infrastrukture i tehnoloških platformi, povezivanjem javnog i znanstveno-istraživačkog sektora, usklađivanjem proizvodnje poljoprivrednih proizvoda sa potrebama prehrambeno-prerađivačkog sektora, razvojem novih poslovnih modela, poboljšanjem održivosti i učinkovitosti sektora, identificiranjem domaćeg lanca vrijednosti, uključivanjem u međunarodni lanac vrijednosti te poboljšanjem zakonodavnog okvira i poticanja primjene zelene javne nabave.

OPRAVDANOST

Unaprjeđenje poslovnog okruženja i jačanje konkurentnosti prehrambeno-prerađivačkog sektora ključan su čimbenik njegovog ekonomskog rasta i priljeva novih investicija u Sektor.

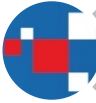
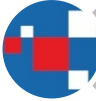
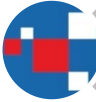
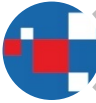
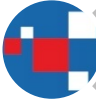
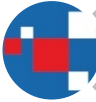
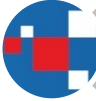

S obzirom na važnost koju zakonodavni okvir ima na razvoj prehrambeno-prerađivačkog sektora potrebno je kontinuirano pratiti donošenje zakona i podzakonskih akata relevantnih za sektor i sudjelovati u partnerskim konzultacijama pri donošenju novih ili revidiranju postojećih bilo na nacionalnoj ili EU razini.

Također, sukladno potrebama poslovnog sektora, potreban je daljnji razvoj i unaprjeđenje poslovne i znanstveno-istraživačke infrastrukture namijenjene prehrambeno-prerađivačkom sektoru te umrežavanje iste kroz visoko-tehnološku mrežu za industriju i tehnološku platformu za prehrambeno-prerađivački sektor.

Jedna od slabosti sektora je neidentificirani domaći lanac vrijednosti prehrambeno-prerađivačkog sektora i nedovoljna uključenost u međunarodni lanac vrijednosti kao i slaba umreženost javnog, poslovnog i znanstveno-istraživačkog sektora. Stoga je potrebno usklađivanje sektora sa međunarodnim standardima kvalitete i normama kako bi se mogli uključiti u međunarodne lance vrijednosti i povezivanje javnog, poslovnog i znanstveno-istraživačkog sektora kroz poslovne klastere i klastere konkurentnosti.

MJERE ZA OSTVARENJE PRIORITETA

Prioritetno područje „Unaprjeđenje poslovnog okruženja i jačanje konkurentnosti prehrambeno-prerađivačkog sektora “ uključuje slijedeće mjere:

- Razvoj poslovne infrastrukture i poslovnih potpornih institucija za prehrambeno-prerađivački sektor
- Razvoj znanstveno-istraživačke infrastrukture i tehnološke platforme
- Povezivanje javnog, privatnog, znanstveno-istraživačkog sektora kroz poslovne klasterne i klasterne konkurentnosti
- Usklađivanje proizvodnje poljoprivrednih proizvoda sa potrebama prehrambeno-prerađivačkog sektora, te potrebama domaćeg i inozemnog tržišta
- Razvoj novih poslovnih modela i modela pružanja usluga, logistike i transporta za potporu proizvođačima sirovina
- Poboljšanje održivosti poljoprivrednog i prehrambeno-prerađivačkog sektora
- Identifikacija domaćeg lanca vrijednosti prehrambeno-prerađivačkog sektora i uključivanje u međunarodni lanac vrijednosti kroz internacionalizaciju poslovanja
- Poboljšanje zakonodavnog okvira i poticanje primjene zelene javne nabave

1.1. Razvoj poslovne infrastrukture i poslovnih potpornih institucija za prehrambeno-prerađivački sektor

Republika Hrvatska ima zadovoljavajuće razvijenu poslovnu infrastrukturu i poslovne potporne institucije. Ono što je potrebno napraviti je, postojeću infrastrukturu nadograditi i staviti u funkciju razvoja prioritetnih sektora u RH, među njima i prehrambeno-prerađivačkog sektora.

Poduzetničke zone, poduzetnički inkubatori, logistički centri, poslovno-inovacijski centri, edukacijski centri i ostale poslovne potporne institucije svojim kapacitetima (bilo da se radi ljudima, opremi ili funkcionalnom prostoru) trebaju dati podršku jačanju konkurentnosti Sektora i svoje aktivnosti prilagoditi njegovim potrebama.

1.2. Razvoj znanstveno-istraživačke infrastrukture i tehnološke platforme

Intencija je uspostaviti ovom mjerom uspješnu i djelotvornu podršku tehnološkom razvoju i komercijalizaciji rezultata istraživanja izgradnjom znanstveno-istraživačke infrastrukture i znanstveno tehnološke infrastrukture koja se nalazi u okviru tehnoloških platformi prioritetnih sektora (centri kompetencije, centri izvrsnosti, I&R laboratoriji, centri za transfer tehnologije, tehnološki inkubatori te poslovni inovacijski centri). U cilju što boljeg povezivanja znanstveno-istraživačkog i poslovnog sektora RH je krenula u uspostavljanje visokotehnološke mreže za industriju i razvoj tehnoloških platformi koji trebaju predstavljati poveznicu između znanosti i gospodarstva a čija je primarna uloga davanje podrške industriji (malim, srednjim i velikim poduzećima), nadogradnja i umrežavanje znanstveno-istraživačke infrastrukture, opreme i adekvatnih ljudskih resursa sukladno potrebama gospodarstva, omogućavanje sinergije između znanstveno-istraživačkih institucija, pružanje informacija o mogućnostima korištenja ljudskih resursa i opreme za I&R.

1.3. Povezivanje javnog, privatnog, znanstveno-istraživačkog sektora kroz poslovne klasterne i klasterne konkurentnosti

Jedna od mjera za unaprjeđenje poslovnog okruženja i jačanja konkurentnosti prehrambeno-prerađivačkog sektora je i umrežavanje javnog, privatnog i znanstveno-istraživačkog sektora kroz razvoj poslovnih klastera i klastera konkurentnosti.

Klasteri konkurentnosti koristit će se kao instrument za podizanje sektorske konkurentnosti, instrument za učinkovito korištenje EU fondova i Programa EU, instrument za internacionalizaciju i među-sektorsko umrežavanje, instrument za lobiranje, instrument za promociju i brendiranje sektora i instrument za ciljano privlačenje investicija i stvaranje nove dodane vrijednosti na razini sektora.

U Republici Hrvatskoj, kroz inicijativu Ministarstva gospodarstva, započele su aktivnosti u tom pravcu. Cilj je postići umrežavanje javnog, privatnog i znanstveno-istraživačkog sektora u prioritetnim sektorima u Republici Hrvatskoj, izraditi strateške sektorske smjernice i identificirati projekte od nacionalnog interesa koji mogu podići konkurentnost sektora i na najbolji mogući način iskoristiti teritorijalni kapital koji Republika Hrvatska ima.

Paralelno sa osnivanjem klastera konkurentnosti podupirati će se potporama i rad poslovnih klastera koji za cilj imaju podizanje konkurentnosti poslovnih subjekata koji se nalaze u samom poslovnom klasteru.

1.4. Usklađivanje proizvodnje poljoprivrednih proizvoda sa potrebama prehrambeno-prerađivačkog sektora (suradnja znanstvenih institucija i primarne proizvodnje u ostvarenju tog cilja), te potrebama domaćeg i inozemnog tržišta

Zbog neusklađenosti organizirane primarne proizvodnje te sezonalnosti u proizvodnji sirovina, sama industrija uvelike ovisnosti o uvozu spomenutih sirovina. Kako bi se moglo utjecati na rješavanje navedenog problema potrebno je osigurati dostatan volumen i kvalitetu primarnih poljoprivrednih proizvoda i to putem povezivanja malih subjekata u poljoprivredno prehrambenoj proizvodnji, standardizacijom procesa proizvodnje te intenziviranjem suradnje znanstvenih institucija i primarne proizvodnje.

1.5. Razvoj novih poslovnih modela i modela pružanja usluga, logistike i transporta

Ovom mjerom promovirati će se osnivanje „spin-off“ tvrtki kao efikasnog modela za komercijalizaciju novih i inovativnih proizvoda ili usluga te će se također osigurati neophodnu tehnološku modernizaciju prerađivačkih, skladišnih i distribucijskih kapaciteta, s posebnim naglaskom na razvijanje logističkih centara kao intermodalnih platformi.

1.6. Poboljšanje održivosti poljoprivrednog i prehrambeno-prerađivačkog sektora

Pod održivosti se podrazumijeva savjesno upravljanje prirodnim resursima. Tehnološka modernizacija koja treba rezultirati dizanjem kvalitete i konkurentnosti ukupne industrije u svom razvoju i implementaciji moraju voditi računa o očuvanju i unaprijeđenju okoliša. To podrazumijeva primjenu energetski učinkovitih tehnologija i obnovljivih izvora energije u cjelokupnom proizvodnom lancu.

1.7. Identifikacija domaćeg lanca vrijednosti prehrambeno-prerađivačkog sektora i uključivanje u međunarodni lanac vrijednosti kroz internacionalizaciju poslovanja

Radi povećanja konkurentnosti prehrambeno-prerađivačkog sektora potrebno je utvrditi lanac vrijednosti sektora kako bi se omogućilo ciljano privlačenje investicija u identificirane praznine u okviru postojećeg lanca vrijednosti, unaprijedio isti ili potaknulo uključivanje u međunarodni lanac vrijednosti prehrambeno-prerađivačkog sektora.

1.8. Poboljšanje zakonodavnog okvira i poticanje primjene zelene javne nabave

U cilju jačanja konkurentnosti prehrambeno-prerađivačkog sektora i s obzirom na važnost koju zakonodavni okvir ima na razvoj prehrambeno-prerađivačkog sektora potrebno je kontinuirano pratiti donošenje novih ili revidiranje postojećih zakona i podzakonskih akata relevantnih za Sektor te sudjelovati u partnerskim konzultacijama pri donošenju istih bilo na nacionalnoj ili EU razini.

Također, potrebno je paralelnim radom na unaprijeđenju sigurnosti hrane i ciljanom uspostavi standarda i kontrole kvalitete unaprijed pripremiti sve strukture sektora, posebno male i srednje poduzetnike, što će

omogućiti njihovu što jednostavniju i bržu prilagodbu zahtjevima koje novi propisi doneseni na nacionalnoj ili EU razini postavljaju pred njih vezano uz uvođenje novih standarda, uvjeta i kvalitete poslovanja i prilagodbe zahtjevima zelene javne nabave.

Kroz Klaster konkurentnosti potrebno je što bolje iskoristiti novi instrument Vlade RH - Radnu skupinu za poslovnu klimu i privatne investicije. Zadaci Radne skupine su analizirati i identificirati ključne odrednice i prioritete unaprjeđivanja investicijske klime u Republici Hrvatskoj; predlagati Vladi RH zakonska i druga rješenja kojima će se omogućiti poboljšanje investicijske klime u RH, osobito kroz uklanjanje administrativnih i regulatornih prepreka; kontinuirano pratiti rad javnih tijela koja sudjeluju u procesu privlačenja i provedbe investicija te podršci izvozu i sustavno pratiti pripremu i provedbu investicijskih projekata, s naglaskom na otklanjanje poteškoća za provedbu većih privatnih investicija. Prehrambeno-prerađivački sektor može svojim prijedlozima pomoći u poboljšanju postojećeg relevantnog zakonodavnog okvira i time povećati svoju konkurentnost.

2. UNAPRJEĐENJE I DIVERZIFIKACIJA PROIZVODNJE KROZ ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ , TEHNOLOŠKI RAZVOJ, PRIMJENU INOVACIJA I KET TEHNOLOGIJA

SVRHA

Svrha ovog prioritetnog područja je unaprijediti i diversificirati proizvodnju putem ulaganja u tehnološki razvoj , istraživanje i razvoj te komercijalizaciju inovacija i to putem primjene pametnih

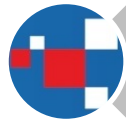
tehnologija za osiguranje sigurnosti i kvalitete hrane, primjenom pametnih tehnologija u razvoju ambalažnih materijala u procesu pakiranja, razvojem novih proizvoda u skladu sa zahtjevima tržišta pri čemu se primarno misli na proizvodnju visokokvalitetne i funkcionalne hrane, hrane iz organskog uzgoja te tradicionalnih proizvoda.

OPRAVDANOST

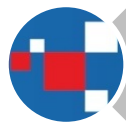
Potrebe potrošača hrane se mijenjaju kao i demografska slika stanovništva (novi trendovi zdrave hrane, tempo života, stareće stanovništvo, pretilo stanovništvo, kronične bolesti....). S tim u skladu rastu zahtjevi za specifičnom visokokvalitetnom hranom (funkcionalna hrana, hrane iz organskog uzgoja ...). Takve tržišne niše su prilika za strateško pozicioniranje i prepoznatljivost industrije što može rezultirati dizanjem konkurentnosti.

MJERE ZA OSTVARENJE PRIORITETA

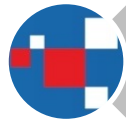
Prioritetno područje „Unaprjeđenje i diversifikacija proizvodnje kroz istraživanje, tehnološki razvoj, primjenu inovacija i KET tehnologija „ uključuje slijedeće mjere:

Unaprjeđenje i povećanje produktivnosti prehrambeno-prerađivačkog sektora kroz inovacije i primjenu novih tehnologija

Primjena pametnih (KET) tehnologija za unapređenje sigurnosti i kvalitete hrane te u razvoju ambalažnih materijala, procesa pakiranja i produženju trajnosti prehrambenih proizvoda

Razvoj novih proizvoda u skladu sa zahtjevima tržišta (visokokvalitetna i funkcionalna hrana, hrana za posebne skupine potrošača, hrana iz organskog uzgoja)

2.1. Unaprjeđenje i povećanje produktivnosti prehrambeno-prerađivačkog sektora kroz inovacije i primjenu novih tehnologija

Izazovi globalnog tržišnog natjecanja zahtijevaju postizanje izvrsnosti u poslovnim procesima. Inovacije su ključni pokretač produktivnosti, povećane energetske i materijalne učinkovitosti, unaprjeđenja proizvoda i usluga i stvaranja novih tržišta. Hrvatska nije dovoljno učinkovita u pretvaranju izvrsnosti svojih ideja u tržišno učinkovite proizvode i usluge.

Bez primjena novih tehnologija hrvatska prehrambena industrija neće biti u mogućnosti uspješno konkurirati na globalnom tržištu kako visoko-tehnološkim, tako ni u tradicionalnim industrijama.

2.2. Primjena pametnih (KET) tehnologija za unapređenje sigurnosti i kvalitete hrane te u razvoju ambalažnih materijala, procesa pakiranja i produženju trajnosti prehrambenih proizvoda

U skladu sa novim trendovima u prehrambenoj industriji primjena KET tehnologija u prehrani se treba fokusirati na ključne elemente kao što su osiguranje sigurnosti i kvalitete hrane te napredni razvoj procesa pakiranja i primjene inovativnih ambalažnih materija(biorazgradivih).

2.3. Razvoj novih proizvoda u skladu sa zahtjevima tržišta (visokokvalitetna i funkcionalna hrana, hrana za posebne skupine potrošača, hrana iz organskog uzgoja)

Prije razvoja novih proizvoda potrebno je napraviti istraživanje tržišta s ciljem utvrđivanja potreba postojećih i potencijalnih segmenata i niša u okviru prehrambeno -prerađivačkog sektora.

3. RAZVOJ LJUDSKOG KAPITALA KROZ UNAPRIJEĐENJE ZNANJA, SPOSOBNOSTI I VJEŠTINA

SVRHA

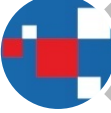
Kako bi se omogućilo povećanje konkurentnosti prehrambeno-prerađivačkog sektora potrebno je osigurati bolju povezanost između obrazovnog sustava i gospodarstva, kako bi obrazovni sustav RH i tržište rada pravovremeno i efikasno mogli odgovoriti na potrebe prehrambeno-prerađivačkog sektora u RH.

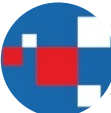
OPRAVDANOST

Jedna od slabosti prehrambeno-prerađivačkog sektora je i neusklađenost tržišta rada i potreba sektora za adekvatnom i obrazovanom radnom snagom. Da bi se to promijenilo važno je napraviti detaljnu analizu stanja na osnovu koje će se utvrditi koje su potrebe prehrambeno-prerađivačkog sektora u određenim područjima unutar RH, postojeći kapaciteti ljudskih resursa, izraditi srednjoročne i dugoročne projekcije razvoja sektora i njihovih potreba za radnom snagom kako bi se moglo učinkovito odgovoriti na potrebe sektora sada ali i u budućnosti. Pri tom naglasak treba biti na razvijanju novih vještina kroz obrazovni sustav i cijelo-životno stručno osposobljavanje, mogućnost prekvalifikacije radne snage ali i uvođenje mjera za ciljano privlačenje visoko-kvalificirane radne snage u prehrambeno-prerađivački sektor iz drugih zemalja.

MJERE ZA OSTVARENJE PRIORITETA

Prioritetno područje „Razvoj ljudskog kapitala kroz unaprjeđenje znanja, sposobnosti i vještina,„ uključuje slijedeće mjere:

-

Razvoj edukacijskih programa i programa cijelo-životnog obrazovanja u skladu sa trenutnim i budućim potrebama tržišta rada
-

Razvoj novih vještina i kurikuluma za nova zanimanja u okviru prehrambeno-prerađivačkog sektora
-

Promocija pozitivno imidža sektora (sektor poželjan za mlade i visoko-obrazovane)

3.1. Razvoj edukacijskih programa i programa cijelo-životnog obrazovanja u skladu sa trenutnim i budućim potrebama tržišta rada

U okviru centara kompetencija i ostalih znanstveno-istraživačkih i poslovnih potpornih institucija potrebno je uvesti edukacijske programe namijenjene prehrambeno-prerađivačkom sektoru kojima se potiče cijelo-životno obrazovanje i stjecanje dodatnih, stručnih znanja potrebnih za unaprjeđenje i razvoj prehrambeno-prerađivačkog sektora . Pri izradi obrazovnih programa treba voditi računa da su oni dostupni u skladu s regionalnom koncentracijom industrija unutar sektora.

Kako bi se što više unaprijedila konkurentnost prehrambeno-prerađivačkog sektora potrebno je također i poticati uključivanje relevantnih dionika (poduzetnika, znanstvenika i istraživača) u rad radnih tijela u okviru Europske komisije (EU Tehnološke platforme, Radne skupine za izradu strateškog i zakonodavnog okvira, ...) kao i uključivanje hrvatskih partnera iz prehrambeno-prerađivačkog sektora u međunarodne projekte u okviru Programa Zajednice kao što je HORIZON 2020, programe Transnacionalne suradnje (Dunavski program, Mediteranski program, Jadransko-jonski program) ili programe međuregionalne suradnje.

3.2. Razvoj novih vještina i kurikuluma za nova zanimanja u okviru prehrambeno-prerađivačkog sektora

Pri izradi novih kurikuluma za prehrambeno-prerađivački sektor potrebno je uključiti sve relevantne dionike kako bi se odgovorilo na definirane potrebe poslovnog sektora za novim, specifičnim zanimanjima do koje je došlo zbog promjena u procesu proizvodnje, primjene KET tehnologija u sektoru i uvođenja novih poslovnih procesa.

3.3. Promocija pozitivnog imidža sektora (sektor poželjan za mlade i visoko-obrazovane)

U cilju privlačenja i razvoja visoko-kvalificirane radne snage u prehrambeno-prerađivačkom sektoru potrebno je promijeniti percepciju javnosti o sektoru, prvenstveno kod mladih ljudi, kako se ne radi o zastarjelom, nisko-tehnološkom sektoru, već o inovativnom sektoru koji se bazira na tradiciji i teritorijalnom kapitalu ali u kojem je važna i inovativnost, kreativnost, primjena KET tehnologija i mogućnost brendiranja proizvoda.

4. BRENDIRANJE PREHRAMBENO-PRERAĐIVAČKOG SEKTORA I PROIZVODA PRIMJENOM INOVATIVNOG DIZAJNA I PROMIDŽBENIH AKTIVNOSTI TE UTVRĐIVANJE PRIORITETNIH OZNAKA/STANDARDA KVALITETE

SVRHA

Potrebno je usmjeriti napore na promociju prehrambeno-prerađivačkog sektora kao prioritetnog sektora za razvoj Republike Hrvatske i izgradnju brendova domaće prehrambene industrije primjenom inovativnog dizajna i promidžbenih aktivnosti.

Promocija i brendiranje prehrambeno-prerađivačkog sektora provest će se kroz sveobuhvatni skup mjera i instrumenata poput marketing miksa koji će biti razrađen u Komunikacijskoj strategiji i pripadajućem Akcijskom planu, hrvatski 'paket prednosti' i izrađen investicijski profil zemlje po sektorima te brendiranje regija i identificiranje i razvoj brendova u okviru prioritetnih sektora u Republici Hrvatskoj.

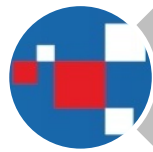
OPRAVDANOST

Na nacionalnoj razini, osim oznake Hrvatski proizvod, nema dosljednog i jedinstvenog brendiranja i promocije Republike Hrvatske i njezinih prioritetnih sektora.

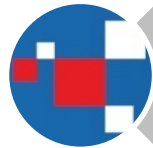
Promocija prehrambeno-prerađivačkog sektora, utvrđivanje prioritetnih oznaka/standarda kvalitete za pojedine skupine proizvoda i njihovo brendiranje omogućit će prepoznatljivost i olakšani pristup globalnom tržištu, ali i povećati atraktivnost sektora za privlačenje novih investicija.

MJERE ZA OSTVARIVANJE PRIORITETA

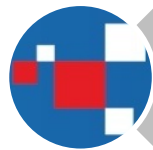
Prioritetno područje „Brendiranje prehrambeno-prerađivačkog sektora i proizvoda primjenom inovativnog dizajna i promidžbenih aktivnosti te utvrđivanje prioriternih oznaka/standarda kvalitete „ uključuje slijedeće mjere:

Izrada i primjena komunikacijske strategije prehrambeno-prerađivačkog sektora

Razvoj teritorijalnih (nacionalnih, regionalnih i lokalnih) standarda i brendova u okviru prehrambeno-prerađivačkog sektora kao dodane vrijednosti sektora

Multisektorsko povezivanje sa sektorom turizma radi plasmana hrvatskih prehrambenih proizvoda u turističkom sektoru

4.1. Izrada i primjena komunikacijske strategije prehrambeno-prerađivačkog sektora

U procesu promocije i brendiranja prehrambeno-prerađivačkog sektora nužno je izraditi Komunikacijsku strategiju za prehrambeno-prerađivački sektor (dalje: Komunikacijska strategija) i pripadajući Komunikacijski akcijski plan.

Komunikacijska strategija će uz pomoć detaljnog akcijskog plana voditi proces komunikacije za vrijeme provedbe Strateških smjernica za razvoj prehrambeno-prerađivačkog sektora. S obzirom na to da se Strateške smjernice za razvoj prehrambeno-prerađivačkog sektora izrađuje za sedmogodišnje razdoblje, planirano je da će se i Komunikacijska strategija izraditi za isto razdoblje, dok će se Akcijski plan donositi na godišnjoj osnovi.

Četiri je cilja u okviru Komunikacijske strategije:

1. Informirati javnost o važnosti prehrambeno-prerađivačkog sektora za razvoj RH;
2. Promovirati prehrambeno-prerađivački sektor kroz izradu „izričaja“ Sektora, kriterija za zajedničke nastupe na sajmovima i prezentiranje putem WEB stranice, kataloga i sl.;
3. Poticati ciljani i strateški odabrani razvoj standarda/certifikacije, brendova ili bilo kojeg drugog vida zaštite proizvoda na tržištu u okviru prehrambeno-prerađivačkog sektora;
4. Usklađivati sve komunikacijske aktivnosti koje provode partnerske institucije obuhvaćene Strategijom i umrežiti osobe koje rade na informiranju i promidžbi prehrambeno-prerađivačkog sektora.

4.2. Razvoj teritorijalnih (nacionalnih , regionalnih i lokalnih) standarda i brendova u okviru prehrambeno-prerađivačkog sektora kao dodane vrijednosti sektora

Osnovne determinante konkurentnosti su kvaliteta i mobilnost radne snage, razvijena osnovna i poslovna infrastruktura, povoljna poduzetnička klima, pozitivno i poticajno okruženje za investicije i inovacije, umreženost javnog, poslovnog i znanstveno-istraživačkog sektora, efikasnost javnih institucija, problematika okoliša i sektorska standardizacija i brendiranje te brendiranje lokacija. Sektorsko brendiranje i brendiranje lokacija je novi način promidžbe nacionalnog gospodarstva gdje se ciljanom komunikacijom određenog sektora ili investicijske lokacije povećava njihova atraktivnost za privlačenje novih investicija i ljudskih potencijala s naglaskom na „world class“ istraživače i inovatore. Za postizanje ovog cilja svakako je nužno uspostaviti unatarsektorski sustav interne kontrole kvalitete, odnosno ispunjavanja zahtjeva ciljanih standarda.

S obzirom na nastojanje da svoje gospodarstvo i tržište integrira u globalni kontekst, Republika Hrvatska mora osigurati uvjete da se svi dijelovi zemlje mogu natjecati u tom okružju. Nadalje, unatoč široko prihvaćenom mišljenju da je različitost hrvatskih regija s prirodnoga, geografskog, društvenog, gospodarskog i političkog aspekta veliko bogatstvo za državu, te prednosti još uvijek nisu uspješno iskorištene niti se njima upravlja na odgovarajući način. Kao jedan od vrlo važnih segmenta je i identifikacija regionalnih gastronomskih prednosti i brendiranje autohtonih i tradicionalnih proizvoda s ciljem poboljšanja prepoznatljivosti regija kroz gastronomsku ponudu i enološku ponudu te poticanje certifikacija proizvoda za oznaku geografskog podrijetla i oznaku izvornosti. Politika sektorske specijalizacije, brendiranja sektora i regija pomoći će Republici Hrvatskoj da iskoristi svoj teritorijalni kapital i na taj način poveća svoju konkurentnost u odnosu na druge EU zemlje te poveća atraktivnost za privlačenje investicija.

4.3. Multisektorsko povezivanje sa sektorom turizma radi plasmana hrvatskih prehrambenih proizvoda u turističkom sektoru

Podizanje konkurentnosti prehrambene industrije kroz efikasno i strateško povezivanje sa turističko-ugostiteljskim sektorom , promocijom posebnosti osmišljavanjem raznolike gastronomske i enološke ponude s fokusom na lokalne autentičnosti.

FINANCIJSKI OKVIR ZA PROVEDBU STRATEŠKIH SMJERNICA ZA RAZVOJ PREHRAMBENO-PRERAĐIVAČKOG SEKTORA

Kad se govori o provedbi aktivnosti u okviru prioritetnih područja Strateških smjernica za razvoj prehrambeno - prerađivačkog sektora nužno je definirati i osnovne izvore financiranja. Budući da je razvoj prehrambeno-prerađivačkog sektora istaknut kao jedan od prioriteta gospodarskog razvoja u Republici Hrvatskoj cilj je da se na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini razrađenim multidisciplinarnim mjerama stvori u Republici Hrvatskoj poticajno okruženje za jačanje konkurentnosti prehrambeno-prerađivačkog sektora i podigne investicijski potencijal na višu razinu. S obzirom da provedba Strateških smjernica za razvoj prehrambeno-prerađivačkog sektora treba uključivati čitav niz institucija iz javnog, poslovnog i znanstveno-istraživačkog sektora, u njenu će se realizaciju, osim poduzetnika i znanstveno-istraživačkih institucija, uključiti resorna tijela državne uprave, relevantne nacionalne i regionalne agencije, partnerske institucije, područna (regionalna) i lokalna samouprava). Temeljni izvor financiranja provedbe Strateških smjernica za razvoj prehrambeno-prerađivačkog sektora do ulaska u Europsku Uniju bit će proračun resornih tijela državne uprave i pripadajućih agencija, županijski i lokalni proračuni, proračuni partnerskih institucija, dok će se nakon ulaska Republike Hrvatske u EU moći koristiti i strukturni instrumenti Kohezijske politike Europske Unije, Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj i Programi Zajednice. Pri korištenju fondova Europske unije bit će potrebno voditi brigu o pravilima vezanim uz zaštitu tržišnog natjecanja (usklađenost dodjele bespovratnih sredstava sa horizontalnim potporama EU - Regionalne potpore i Potpore za istraživanje, razvoj i inovacije).

PRAĆENJE I VREDNOVANJE STRATEŠKIH SMJERNICA ZA RAZVOJ PREHRAMBENO-PRERAĐIVAČKOG SEKTORA

Bez adekvatnog sustava praćenja i vrednovanja nije moguće pratiti učinke provedbe prioriteta i mjera postavljenih u okviru Strateških smjernica za razvoj sektora. U okviru Operativnog plana Hrvatskog klastera konkurentnosti prehrambeno-prerađivačkog sektora bit će identificirani nositelji aktivnosti, partnerske institucije, glavni pokazatelji kojima se prati uspješna provedba mjera u okviru prioritetnih područja i glavnog strateškog cilja Strateških smjernica za razvoj prehrambeno-prerađivačkog sektora i način praćenja i evaluacije.